

Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 13 hallituksen esityksen johdosta laiksi tuloverolain 33 ja 143 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 12 päivänä helmikuuta 1993 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 367/1992 vp.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut mietinnön valiokuntaa varten, ovat olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Marja-Liisa Lindström valtiovarainministeriöstä, ylitarkastaja Erkki Laanterä verohallituksesta, tutkija Heikki Soltila Suomen Pankista, toimitusjohtaja Matti Sipilä Suomen Pankkiyhdistyksestä, toimitusjohtaja Tais-to Joensuu Osuuspankkien Keskusliitosta sekä varatoimitusjohtaja Rauno Niinimäki Säästöpankkiliitosta.

Kuluvan vuoden alussa voimaan tulleen tuloverolain (1535/92) 33 §:n mukaan luonnollisen henkilön tai kotimaisen kuolinpesän veronalais-tuloa ei ole enintään 4,5 prosentin suuruinen vuotuinen korko talletuksesta, jos se tehdään yleisön talletusten vastaanottamiseen tarkoit-tulle tilille. Eduskunnan pankkivaltuusto päätti 17 päivänä joulukuuta 1992, että Suomen Pan-kin peruskorkoa alennetaan yhdellä prosentti-yksiköllä 1 päivästä tammikuuta 1993 lukien.

Tämän johdosta sekä viitaten vuonna 1992 tehtyihin säästöpäätöksiin ja palkkaratkaisuun hallitus ehdottaa, että käyttelytilin verovapaa vuotuinen korko alennettaisiin 4,5 prosentista 3 prosentiksi. Tätä muutosta sovellettaisiin lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen kertyvään korkoon.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että tuloverolain 143 §:n 6 momentin viimeisessä lauseessa oleva tekninen vuosilukuja koskeva virhe oikaistaisiin.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväk-symistä.

Hallituksen esityksessä laiksi tuloverolain 33 ja 143 §:n muuttamisesta ehdotetaan muun ohes-sa, että käyttelytilin verovapaa vuotuinen korko

olisi enintään 3 prosenttia aikaisemman 4,5 pro-sentin asemesta. Esitys perustui pankkivaltuus-ton päätökseen, jolla Suomen Pankin perus-korkoa alennetettiin kuluvan vuoden alusta 9,5 prosentista 8,5 prosenttiin. Päätös tehtiin 17 päivänä joulukuuta 1992.

Pankkivaltuusto päätti tämän jälkeen 9 päi-vänä helmikuuta 1993, että Suomen Pankin peruskorkoa alennetaan 15 päivästä helmikuuta 1993 lukien vielä yhdellä prosenttiyksiköllä 7,5 prosenttiin. Hallituksen talouspoliittinen minis-terivaliokunta on kokouksessaan 30.3.1993 to-dennut, että käyttelytilin verovapaan koron enimmäismäärä alennetaan 2,5 prosenttiin. Myös valtiovarainvaliokunnan käsityksen mu-kaan käyttelytilin verovapaan koron enimmäis-määrää tulisi edellä mainitusta hallituksen esi-tyksestä poiketen alentaa helmikuussa toteutu-neen peruskoron lisäalentamisen johdosta. Va-liokunta ehdottaa, että tuloverolain 33 §:n 2 momentti muutettaisiin siten, että käyttelytilin verovapaa korko voisi olla enintään 2,5 pro-senttia.

Tuloverolain 143 §:n 6 momentissa säädetään niin sanottuja kulutusluottokorkoja koskeva siirtymäkauden poikkeus 58 §:n 1 momentin pääsääntöön. Sanonnasta "muu velka" johtuu, että 143 §:n 6 momentin viimeiseen lauseeseen on otettu varmuuden vuoksi selitys siitä, että muun velan korolla ei tarkoiteta lähdeverotettavia eikä verovapaaseen tuloon kohdistuvia korkojakaan. Jotta vastaavat epäselvyydet vältettäisiin myös 58 §:n 3 momentissa tarkoitettujen korkojen vä-hennyskelpoisuutta vuosilta 1993 ja 1994 toimi-tettavissa verotuksissa arvioitaessa, valiokunta ehdottaa, että 143 §:n 6 momentin viimeisessä virkkeessä viitataan 58 §:n 4 momentin lisäksi myös 58 §:n 3 momenttiin.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

tuloverolain 33 ja 143 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan joulukuun 30 päivänä 1992 annetun tuloverolain (1535/92) 33 §:n 2 momentti ja 143 §:n 6 momentti seuraavasti:

33 §

Luonnollisen henkilön tai kotimaisen kuolinpesän veronalaista tuloa ei ole korko talletuksesta, joka on tehty yleisön talletusten vastaanottamiseen tarkoitetulle tilille kotimaiseen talletuspankkiin, ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevaan sivukonttoriin tai vastaavalle tilille osuuskunnan säästökassaan. Verovapauden edellytyksenä on, että tilin vuotuinen korko on enintään 2,5 prosenttia.

143 §

Poiketen siitä, mitä edellä 58 §:ssä säädetään, verovelvollisella on vuosilta 1993 ja 1994 toimi-

tettavissa verotuksissa oikeus vähentää myös muun velan kuin asuntovelan, opintovelan tai tulonhankkimisvelan korot, jotka tällöin vähennetään ennen muita korkoja. Niiden perusteella myönnettävä osuus alijäämähyvityksestä on kuitenkin enintään 1 000 markkaa vuodelta 1993 ja 500 markkaa vuodelta 1994 toimitettavassa verotuksessa, eikä niitä oteta huomioon pääomatulolajin tappiota muodostettaessa. Edellä 58 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetut tai verovapaaseen tuloon kohdistuvat korot eivät ole myöskään vuosilta 1993 ja 1994 toimitettavissa verotuksissa lainkaan vähennyskelpoisia.

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 2 päivänä huhtikuuta 1993

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mattila, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Alaranta, Heikkinen, Jokiniemi, Laaksonen, Lahti-Nuuttila,

Louvo, Luukkainen, Malm, Mäki-Hakola, Ryy-nänen, Sasi, Turunen ja Vihriälä sekä varajäsenet Apukka, Backman, Lahtinen, Nyby ja Savela.

Vastalause

Valiokunta esittää nyt verottomien käyttötilien enimmäiskoroksi 2,5 %, mikä on alempi kuin hallituksen alkuperäinen esitys 3 %. Valiokunta on päätenyt tälle kannalle talouspoliittisen ministerivaliokunnan suosituksen pohjalta. Ministerivaliokunnassa asiasta äänestettiin, joten ei olekaan ihme, että valiokunnan enemmis-

tön oli vaikea päätyä kannalle, jolle se kuitenkin lopulta tuli, eli alempaan prosenttiin.

Muutos on tarkoitettu tukemaan pankkeja pienentämällä niiden korkomenoja tältä osin. Eräissä maissa toki on käytäntö tai lakiin sisältyvä kielto, että käyttötilillä olevista varoista ei makseta korkoa. Esimerkiksi Ranskassa on täl-

lainen kielto. Niissä maissa, joissa tällainen lakiin perustuva kielto on voimassa, pankit kuitenkin kiertävät sitä hyvittämällä hyviä asiakkaitaan antaen lahjoja tai alentaen vastaavasti palvelumaksuja.

Seuraukset saattavat olla myös tarkoitetun vastaisia, mikäli ihmiset oppivat entistä enemmän ja entistä tarkemmin sijoittamaan liikenevät varansa korkeakorkoisille tileille.

Sosiaalisesti arvioiden siitä ei niinkään kärsine normaali-palkansaaja, jolla käyttelytilillä useinkaan ei juuri ole varoja, vaan ennen kaikkea

sellainen vanhempi ihminen taikka sitten vähemmän aikaansa seuraava, joka omaksi vahingokseen pitää tarpeettoman paljon varoja tämän-tyyppisellä tilillä.

Emme ole pitäneet esityksen hyväksymistä tarkoituksenmukaisena.

Ehdotammekin,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muutoin valiokunnan ehdottamassa muodossa, paitsi että 33 § hyväksyttäisiin sellaisena kuin se on hallituksen esityksessä.

Helsingissä 2 päivänä huhtikuuta 1993

Asko Apukka

Timo Laaksonen

